

Bilaga 3

Uppföljning av mål och åtgärder i föregående avfallsplan

Dokumenttyp: Bilaga till utställningshandling avfallsplan.

Samhällsbyggnadsnämnden

2021-06-23

I den Renhållningsordning med tillhörande avfallsplan och lokala föreskrifter som antogs av kommunfullmäktige 2006 fanns 8 stycken mål och sammanlagt 47 åtgärder för att nå de uppsatta målen. Nedan följer sammanställning och statusuppföljning av dessa mål och åtgärder. Symboler enligt nedan har använts för att klassa åtgärderna (klar, pågår, ej påbörjad eller ej längre relevant).

Åtgärderna är i huvudsak genomförda. Undantag är åtgärder som syftar till att öka återanvändningen av det grus som används för halkbekämpning och för att minska användningen av jungfruligt naturgrus. Dessa åtgärder är överförda till denna avfallsplan och uppdaterade för att motsvara dagens utmaningar.

Symboler:

Åtgärd genomförd/alternativt kontinuerligt pågående.

Åtgärd pågår.

Åtgärd ej påbörjad/Ej relevant.

Sammanfattning av målutfall

Målutfallet är en sammanfattad bedömning utifrån genomförandet av åtgärderna för respektive mål.

Mål	Målutfall	Åtgärder										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Alla som bor och verkar i kommunen skall ha god kännedom om avfallshanteringen och dess betydelse för ekologisk hållbar utveckling.												
2. Allt farligt avfall skall sorteras ut och styras till rätt slutbehandling.												
3. Andelen avfall till återanvändning, materialåtervinning eller energiåtervinning skall öka. Materialåtervinning skall prioriteras framför energiåtervinning när det vid en helhetsbedömning är miljömässigt motiverat. Deponering används som sista alternativ												
4. Utvinningen av energi och näringsämnen skall öka, där sådan kvalitet nås att näringsämnen kan återföras till kretsloppet.												
5. Avfallshanteringen skall vara miljö- och kostnadseffektiv.												
6. Alla som hanterar avfall skall ha en god och säker miljö.												
7. Resurser för avfallsbehandling skall säkerställas i kommunen.												
8. Avfallsbaserade material skall i ökad utsträckning ersätta naturmaterial där det är miljömässigt acceptabelt.												

Detaljerad måluppföljning

Nr	Åtgärd	Utfall	Nuläge och eventuella utmaningar
Mål 1: Alla som bor och verkar i kommunen skall ha god kännedom om avfallshanteringen och dess betydelse för ekologisk hållbar utveckling			
1.1	Avfallsinformation till alla hushåll. (Tidningen Dialog,, kommunens hemsida etc.). TV:s kundtidning till alla hushåll.		Görs kontinuerligt i olika forum t.ex: Hantering av synpunkter och förbättringsförslag från kunder. Öppet hus för allmänheten på Gärstad.. Miljöspanare. Utmaningen framåt gäller kommunens roll: Medborgardialog i avfallsplaneprocessen. Informationsskyldighet gällande producentansvarsfraktioner.
1.2	Information till verksamhetsutövare om återanvändning.		Genomförs av Miljökontoret: Information genom Miljöbladet. Information vid tillsynsbesök.
1.3	Information till verksamhetsutövare avseende farligt avfall.		Genomförs av TV och MK. TV informerar i syfte att underlätta för kunden att sortera MK informerar på kommunens hemsida, via kontaktcentrum samt vid tillsynsbesök. Utmaning: Nytt rapporteringssystem avseende avfallsflöden på gång från Naturvårdsverket.

1.4	Seminarier (utbildningssyfte) för renhållningsentreprenörer avseende verksamheternas avfall.		Ej genomfört. Frågan var aktuell 2006, men är i nuläget inte relevant.
1.5	Information till verksamhetsutövare avseende avfallshantering		Genomförs av TV och MK. TV informerar i syfte att underlätta för kunden att sortera. MK informerar på kommunens hemsida, via kontaktcentrum samt vid tillsynsbesök. Utmaning: Nytt rapporteringssystem avseende avfallsflöden på gång från Naturvårdsverket.
Mål 2: Allt farligt avfall skall sorteras ut och styras till rätt slutbehandling			
2.1	Återvinningscentraler i Ullstämman, Malmen och Gärstad.		Samtliga återvinningscentraler har byggts och insamlingsmängderna har ökat jämfört med målåret.
2.2	Försöksprojekt med fastighetsnära hämtning av farligt avfall i flerfamiljshus. (Måt villornas användning av ÅTERVINNINGSCENTRAL, till exempel vid Ullstämman)		Försöket är genomfört och utvärderat. Hög tillgänglighet men små mängder farligt avfall. Idag finns möjlighet för kunden att beställa hämtning av farligt avfall.
2.3	Ett bra system för omhändertagande av EEA utvecklas (vid implementering av nytt EU-direktiv säkerställs ett system som upplevs som ändamålsenligt)		Insamling sker via producentansvaret.
2.4	Upprätthålla ett bra system för insamling av småbatterier.		Insamlade mängder ökar. 2004 = 24 ton insamlade batterier 2007 = 33 ton insamlade batterier
2.5	Systemet för insamling av kyl/ frys anpassas till nytt EU-direktiv.		Genomfört. Kyl/frys är EEA och ingår numera i producentansvaret.

2.6	Farligt avfall sorteras ut från verksamheter.		Farligt avfall sorteras ut. Tekniska verken har kommunens uppdrag att samla in. MK utövar tillsyn. Utmaning: Nytt rapporteringssystem avseende avfallsflöden på gång från Naturvårdsverket
2.7	Information om att nya avfallsslag blivit farligt avfall för verksamheter.		Informationen om elektronikavfall är numera en del av informationen om farligt avfall. Miljökontoret informerar via hemsida samt i "Miljöbladet".
2.8	Översyn av antal och placering av miljöstationer för farligt avfall.		En utredning om insamlingsmetoder har skett och utvärderats. Insamling sker numera på Återvinningscentralerna eller via budning.
Mål 3: Andelen avfall till återanvändning, materialåtervinning eller energiåtervinning skall öka. Materialåtervinning skall prioriteras framför energiåtervinning när det vid en helhetsbedömning är miljömässigt motiverat. Deponering används som sista alternativ.			
3.1	Återvinningscentraler i Ullstämman och Malmen.		Samtliga återvinningscentraler har tagits i drift. Insamlade mängder är större jämfört med måläret. Under 2019 har nya återbrukshallar byggts på återvinningscentralerna. Utmaning: Kan behövas på fler platser i kommunen?
3.2	Grovavfallet från hushållen sorteras med avseende på material- och energiåtervinning.		Sortering sker och deponerade mängder har minskat.
3.3	Samarbete med ideella organisationer för ökad återanvändning.		Samarbete med den ideella hjälporganisationer är etablerad. Utmaning: Utveckla affärsmodellen så att återanvändning främjas

3.4	Ändamålsenliga återvinningsstationer för producentavfallet skapas.		Återvinningsstationerna finns och egentligen inget behov att se över läget. Avvaktar att ansvarsfördelningen klarlagts avseende den beslutade fastighetsnära hämtningen. Utmaning: Ansvarsfördelningen
3.5	Ris från park- och trädgårdar i kommunen tas omhand för energiåtervinning, kompostering.		Genomförts. Möjlighet att lämna ris finns på samtliga återvinningscentraler samt på ytterligare några platser i kommunen.
3.6	Verksamhetsavfall skall i större omfattning sorteras. Entreprenörerna erbjuder lösningar.		Det finns flera lokala entreprenörer. Kommunens ansvar begränsar sig till informationsinsatser och tillsyn av verksamheter. Utmaning: Behov av strukturerat arbete
3.7	Prissättning för avfallsbehandling ska utgöra incitament att styra avfallet från deponi.		Deponiskatt och förbud styr från deponi av brännbart avfall. Utmaning: Deponering/återvinning av sand som använts för halkbekämpning behöver hanteras.
3.8	Utveckla metoder för ökad återvinning.		Teknikutveckling gör att även ickemagnetiska metaller kan återvinnas ur slagg från avfallsförbränning. Optisk sortering möjliggör ökad återvinning av matavfall.
3.9	Infartskontroll vid Gärstad avfallsanläggning utvecklas vidare.		Avfallskontrollant anställd. Rutiner för kontroll avseende deponi och förbränning finns. Utveckling av vågsystemet möjliggör styrning av "rätt" avfall till "rätt" behandling.
3.10	Viktbaserad taxa för permanent hushåll upprätthålls.		Ekonomisk drivkraft mot ökad sortering/ återvinning.. Insamlade mängder lägre jämfört med motsvarande kommuner utan viktbaserad taxa. Dock komplext att utvärdera om minskningen bara härrör från taxemodellen.
3.11	Viktbaserad taxa för verksamheter upprätthålls.		Ekonomisk drivkraft mot ökad sortering/ återvinning.

Mål 4: Utvinningen av energi och näringsämnen ur biologiskt avfall skall öka där sådan kvalitet nås att näringsämnen kan återföras till kretsloppet.

4.1	Komposterbart trädgårdsavfall från hushåll samlas in vid återvinningscentraler och ristippar.		Genomförts. Möjlighet att lämna ris finns på samtliga återvinningscentraler samt på ytterligare några platser i kommunen.
4.2	Bioavfall från handel, storkök och restauranger samlas in för biogasproduktion.		Insamling av matavfall erbjuds av Tekniska verken via "Gröna linjen" till företag, storkök etc.
4.3	Fler fastigheter med enskilda avlopp förses med urinsortande toaletter.		Är för närvarande inte aktuellt.
4.4	Permanent verksamheten med separering (innehåll från förpackning) av paketerade livsmedel som råvara till Svensk Biogas.		Verksamheten är permanentad.
4.5	Långsiktigt nyttiggörande av rötslam från reningsverket i lantbruk och hos energiskogsodlare.		Slammet nyttjats till och från utifrån vad lagen tillåter. Allt bioslam från biogasanläggningen återförs till lantbruket.
4.6	Utsortering av bioavfall från företag (livsmedelsproducenter) där rätt kvalitet kan nås.		Insamling erbjuds av Tekniska verken via "Gröna linjen".
4.7	Biogasdrivna fordon för insamling av hushållsavfall.		Fordon för insamling av hushållsavfall i Linköping är biogasdrivna. För långväga landsbygdstransporter används ibland HVO.

Mål 5: Avfallshanteringen skall vara miljö- och kostnadseffektiv

5.1	Minimera transportarbetet genom effektiva transporter.		Entreprenörer "ruttoptimerar" sina körningar.
5.2	Två återvinningscentraler byggs i Ullstämman och Malmen.		Båda dessa återvinningscentraler har tagits i drift och ytterligare en har byggts vid Gärstad. Insamlade mängder är större jämfört med måläret.

Mål 6: Alla som hanterar avfall skall ha en god och säker miljö			
6.1	Vid val av utrustning och avfallssystem tas hänsyn till arbetsmiljön.		Hänsyn tas.
6.2	Hämtningsförhållanden anpassas så att de uppfyller en god arbetsmiljö.		Hämtningsförhållanden har anpassats. Samarbete mellan Arbetsmiljöverket och Tekniska verken har medfört förbättrade arbetsmiljöförhållanden på ett antal hämtningsställen.
6.3	I nya områden och vid ombyggnader bör automatiserade eller mekaniserade avfallssystem väljas.		År 2006 fanns en förväntan på helt automatiserade och mekaniserade system som inte har utvecklats i den riktningen ännu. Dock har sopsug installerats på några platser bland annat i Vallastaden.
6.4	System för restaurang och storköksavfall utformas för att ge god arbetsmiljö.		Arbetsmiljöanpassad systemlösning för insamling av bioavfall (Nanovac) har testats.
6.5	ÅVS utformas med säker och trygg miljö för avfallslämnare.		Frågan är inte aktuell. Avvaktar systemet för fastighetsnära insamling.
Mål 7: Resurser för avfallsbehandling skall säkerställas i kommunen			
7.1	Gärstad avfallsanläggning utvecklas för att möta nya formella krav.		Ny förbränningsanläggning och ombyggnad av befintlig anläggning genomförd. Anpassning av deponin till EU-kraven har skett.
7.2	Upprätthålla resurser att behandla flytande avfall.		Möjlighet att omhänderta flytande avfall inom ramen för Gärstad avfallsanläggnings miljötillstånd finns. Bland annat vid Rengärd; anläggning flytande industriavfall.
7.3	Avfallsbehandling för produktion av fordonsgas säkerställs och utvecklas.		Produktionen fortgår och utvecklas. Bland annat med flytande biogas som fordonsbränsle.
7.4	Säkerställa resurser att omhänderta metallhaltiga avfall. (Klass 1 deponi)		Möjlighet att omhänderta metallhaltiga avfall finns på Gärstad avfallsanläggning. Dock har behovet minskat då flera ytbehandlingsindustrier lagts ned eller flyttat från kommunen.

7.5	Säkerställa och utveckla verksamheten med omhändertagande av avfall från bygg- och anläggningsverksamhet.		Vid rivningsarbeten ställs krav på rivningsplan som ska innehålla uppgifter om återanvändning/återvinning av material. Utmaning: Masshanteringsplan för schaktmassor
Mål 8: Avfallsbaserade material skall i ökad utsträckning ersätta naturmaterial där det är miljömässigt acceptabelt			
8.1	Vid anläggningsarbeten används restprodukter från energiproduktion (slagg och askor) där det är miljömässigt acceptabelt.		Slaggrus används som konstruktionsmaterial för avslutningsåtgärder vid deponier i regionen. Restprodukter från energiframställning används även i konstruktionsarbeten vid Gärstad avfallsanläggning. Nuvarande lagstiftning utgör svårigheter att få extern avsättning för restprodukter. Utmaning: Mängden avfallsbaserade material är förhållandevis stor.
8.2	Återvinning av utbytta konstruktionsmaterial som till exempel asfalt och betong.		Återvinning av asfalt och betong görs av GDL på på Gärstad Väst.
8.3	Gatusopningssand renas och återanvänds.		Ingen helhetslösning klar. Diskussioner pågår. Viss återvinning av grus från GC-vägar görs.
8.4	Mål 8 inarbetas i material-försörjningsplanen för grus och bergprodukter (nationellt miljömål).		Enligt det nationella målet God bebyggd miljö punkt 7 "Uttag av naturgrus" i länsstyrelsens miljömålsarbete "Mål i sikte" ska länsstyrelsen tillsammans med kommunerna revidera materialförsörjningsplanerna för grus- och bergprodukter. Målet är att högst 300000 ton naturgrus används år 2010 i Östergötland. Länsstyrelsen bedömde då att målet skulle klaras.